

NA LINGE NA GALUVE Na Vuresi Makaliana Na Omea Ara Marea Tana Papi Iani

I laona na papi iani **Na Linge na Galuve** ara maregira visana na linge na galuve kesa na mane e nauvania kesa na daki, ma na daki ia e tuguvisu vania na mane. Ma na papi iani ara soaginigotoa **Nina Linge a Solomon**, rongona visana ara padâ laka a Solomon nogo e maregira na linge girani.

Ara danga tana papi i laona na Mamare Tabu ara gini gokolia laka na Israel nina daki God. Mi kalina igira na Tsui ara tsokoa na papi iani, ara padâ e sauvulagia nina galuve loki God vanigira na Israel, ma niqira galuve loki na Israel vania God. Mi kalina igira na Kristiano ara tsokoa na papi iani, ara padâ e sauvulagia nina galuve loki a Iesu Kristo vania na saikolu na lotu, ma nina galuve loki na saikolu na lotu vania a Iesu Kristo.

Na Omea Ara Totu Tana Papi Iani

Na kesanina linge 1:1-2:7

Na rukanina linge 2:8-3:5

Na tolunina linge 3:6-5:1

Na vatinina linge 5:2-6:3

Na tsegenina linge 6:4-8:4

Na ononina linge 8:5-14

¹ Na linge dou liuliu bâ e marea a Solomon.

Na Kesanina Linge

Na Daki

² Ko laka kiki na kuti na domiaqu;
rongona nimu galuve vaniau e dou liusia bâ na uaeni.

³ E sigini dou sosongo na vurumu;
ma na tatangina na soamu e dou sosongo vaniau
vaga moa kalina ara qetua na ko sisigini.
!Aia nogo na rongona ti ara ngao sosogoligo goto
igira na daki tavosi!

⁴ Ko adiau moa inau ma ka ka tsogoligi;
ko adiau i laona nimu voki mo ko lia niqu taovia
tsapakae.

Mi kaita sauba ka gini magemage na totu sai.
Igoe o galuve sosongoliau,
mi kaita ka ka gini mage manana.
Ka nida mage e dou liusia bâ na gini mage na inu
uaeni.
!Aia nogo na rongona ti igira sui na daki ara ngao
sosongoligo igoe!

⁵ Kamu rorongo mai igamu na daki ni Jerusalem.
Inau e bora rago na kokoraqu, mau rereidou
sosongo nomoa.

Au bora vaga saikesa na valepolo tana kaomate
ni Kedar,
mau rereidou vaga saikesa nogo na polokatsi ara
tsauraginia tana valena a Solomon.

⁶ Kamu laka moa na reipeaaqu rongona e bora
na kokoraqu,
na aso moa e rangiau te e gini bora na kokoraqu.
Igira na tasiqu ara kore sosongo vaniau
mara turuau kau ba aqo i laona na uta na uaeni.

Mau tau goto tamani sa tagu kau arago kikia na koniqu segeni.

- ⁷ Migoe niqu udu, ko tsarivaniau,
 ?Iava tana sauba igoe ko adivanogira nimu sipi
 kara gania na buruburu?
 ?Miava tana sauba kara ba toturavi kalina ke
 papara na aso tana niaso vota?
 ?Me rongona gua te e kiligotoa kau ba lavego i
 laoqira niqira sipi igira na mane pitusipi
 tavosi?

Na Mane

- ⁸ Igoe niqu udu o rerei dou sosongo liusigira na
 daki sui, laka o tau vati donaginia moa na
 nauna ia?
 Ko bâ mo ko muria na maleaqira na sipi,
 mo ko ba mologira nimu dalena naniqoti kara
 mutsamutsa
 i ligisaqira niqira valepolo igira na mane pitusipi.
⁹ Eo, igoe niqu udu o rerei dou laka
 ma gamu inilau ara rerei dou saikesa,
 vaga moa na inilau ara inilauginigira na ose ara
 raqâ nina terê na taovia tsapakae ni Ejipt.
¹⁰ Ma na ngoramu e rereidou sosongo kolua
 gamu tsaukulî,
 ma na liomu kolua gamu liolio ara aqosiginia na
 vatu angaanga.
¹¹ Migami sauba kami aqosi vanigo gamu inilau
 qolumila
 ma kami baruginia na siliva.

Na Daki

- ¹² Niqu taovia tsapakae e tsaro i nigena,
 me signia na vuruna niqu sede.

¹³ Niqu udu e vaga moa na veveqona na papasa
sisigini dou
e tsaro tana aseasequ.

¹⁴ Niqu udu e vaga saikesa moa na tsitsi sisigini
dou
ara viri taporatsa i laona na uta na uaeni i
Engedi.

Na Mane

¹⁵ !Na vanga rerei dou nomoa na rereimu igoe
niqu udu;
me mauri manana nomoa na matamu!

Na Daki

¹⁶ !Na vanga uluvao laka nomoa na rereimu igoe
niqu udu galugaluve;

eo, igoe o rerei dou manana nomoa!

Na buruburu marao dou sauba ke lia ka nigeda.

¹⁷ Ma na gai na sida sauba ke lia na gogona ka
valeda,

ma na aru ke lia na gasona.

2

¹ Inau kiki au vaga moa na tsitsi atsi ni Saron,
vaga kesa na vulevule i laona na qouna.

Na Mane

² Vaga kesa na vulevule e dato i laoqira na itai
kokonaga,
aia saikesa nogo e vaga niqu udu inau i laoqira
na daki sui.

Na Daki

³ Vaga kesa na gai na gaviga i laoqira na gai sui
tana goana,

bâ, maia saikesa nogo niqu udu galugaluve i
laoqira na mane vaolu sui.

Mau gini mage sosongo na totu raviravi tana
auauna na gai ia,
ma na vuana e puisi sosongolia na lioqu.

⁴ Maia e adisageau tana nina vale na kavomutsa
me tsavu poponoginiau nina galuve.

⁵ Niqu udu galugaluve au gini maluku sosongo
na padangaoamu igoe.

Ko palaginiau kiki na vuana uaeni makede
ma na vuana na gaviga
ma kau gini susuliga visutugua.

⁶ Niqu udu e moloa na limana mauli i vavana na
lovaqu,

ma na madoana e kasoginiau.

⁷ Igamu na daki ni Jerusalem kamu vatsa vaniau,
tana asaqira na dia ma na omea tuavati atsi ara
dona sosongo na ulo tsaku,

laka sauba kamu tau goto adikaegokona na
vainaugi

poi kalina ke tsau segeni gana tagu.

Na Rukanina Linge

Na Daki

⁸ Inau au rongomia na tatangina na liona niqu
udu.

Aia e ulo gaukuti mai tana vungavunga.

⁹ Niqu udu e vaga kesa na dia vaolu e dona
sosongo na ulo tsaku.

E mai tutû nogo i buriti na valequ,
me morosage tana ovaovana bisi.

¹⁰ Me goko vaniau.

Na Mane

Niqu udu galugaluve kiki ko tsunamai
mo ko dulikoluau.

¹¹ E sui nogo na tagu na bisi, me tau nogo tumu
na usa,

¹² mara taporatsa sui nogo na tsitsi.

E tsau nogo na tagu na linge,
mara viri tangi na kulukulu polia na verada.

¹³ Na vuaqira na gai mutsamutsa ara tuturiga
nogo na mada,

mara latse nogo na itai na uaeni, ma na vuruqira
e liuvi poponoa na kao.

Niqu udu galugaluve kiki ko tsunamai
mo ko dulikoluau.

¹⁴ Igoe o vaga saikesa na kulukulu e taopoi
tana tagerena na maragova.

Kiki, ko rutsu mai mo ko tamivaniau kau reia na
ngoramuluvao laka,

ma kau rongomia nina tangi laka na liomu.

¹⁵ Tangoligira na pai atsi tetelo,
e tau dou kara ba sekolia na uta na uaeni
rongona ara latse nogo.

Na Daki

¹⁶ Aia niqu mane nogo inau, minau nina daki
nogo aia.

Aia e palagira nina sipi i levugaqira na vulevule.

¹⁷ Idavia ke votu na uniko
me ke nanga lê na rodona na bongi,
igoe niqu udu galugaluve ko visumai kiki,
vaga moa na dia vaolu e ulo tsaku tana vun-
gavunga ni Beter.

3

- ¹ Pipi tana bongi kalina au maturu,
au bolea moa aia au ngao sosongolia.
Au lalave bamaia, mau tau goto ba tsodoa.
- ² Au liu bamai i laona na sautu loki
ma na pakokana na verabau.
Au lalave bamaia aia au ngao sosongolia.
Au momoro bamai rago mau tau goto tsodoa.
- ³ Migira na mane matali ara matalia na verabau
ara morosiau.
Minau au tû mau veisuagira, “?Laka amu tau
reikikia niqu udu inau?”
- ⁴ Mi kalina tsotsodo au mololegira igira mau ba
tsodoa.
Mau tangoli kakaia, mau tau goto tamivania ke
vano,
poi tsau kalina au adivanoa i valena tinaqu,
i laona nogo nina voki aia e vasuau.
- ⁵ Igamu na daki ni Jerusalem kamu vatsa vaniau
tana asaqira na dia ma na omea tuavati atsi ara
dona sosongo na ulo tsaku,
laka sauba kamu tau goto adikae gokona na
vainaugi
poi tsau ke tsau segeni gana tagu.

Na Tolunina Linge

Na Daki

- ⁶ ?Nagua vaga ia e maimai talu tana kaomate
vaga moa na kakoluna na pungu,
me sigini dou vaga moa na bulunagai uruuru ma
na mira,

me pipi sui na vatana na sede ara dona na
tsabiriana igira ara tsabiri omea levo?

⁷ !Reia bâ! Kesa na sasana na totukae dou
sosongo ara kalagaimaia,
maia nogo a Solomon e totukae i kelana;
mara ono sangavulu na mane vaumate ara
dulikolumaia,
igira na mane vaumate susuliga liiliu bâ tana
Israel.

⁸ Igira sui lakalaka ara dona sosongo na gini
vailabu na isi,
me danga nogo kalina ara sangâ tana vailabugi
loki.

Me pipi vidaqira e tango kesa nina isi,
mara totu vangarau pitugira na gala kara tau
maiginigira tana bongi.

⁹ A Solomon na taovia tsapakae ara kalagaimaia
tana nina sasana na totukae tamani valena
ara aqosiginia na gai laka.

¹⁰ Na tuguruna ara poroginia na siliva,
ma na valena ara tsavuginia na polo ara tula
mamaregasiginia na terete qolu.

Ma na mani totukae ara tsavuginia na polo
tsitsibora,

ara vosi valakasidoua igira na daki ni Jerusalem.

¹¹ Igamu na daki ni Sion, kamu mai ma kamu
reia a Solomon na taovia tsapakae.

Aia e sagelia gana kepi taovia aia na tinana e
molovaninogoa i lovana

tana nina dani na mutsasai na tauga,
aia nogo na dani na mage loki vania.

4

Na Mane

- ¹ Na vanga rerei dou nomoa na rereimu igoe
niqu udu;
me mamauriga manana nomoa na matamu i
murina na polo o tsavuginia na ngoramu.
Ma na ivumu ara gavai vaga moa na alaala na
naniqoti
ara tsipu lekaleka tsuna tana tetena ni Gilead.
- ² Migira na livomu ara sere maka vaga moa na
sipi
ara vasini moa putsia na ivuqira mara tsagi
malegira.
Me tau goto nanga sa vidaqira;
ara totu dou sui saikesa.
- ³ Ma na tutubena mangamu ara ka tsitsi dou vaga
moa na polo tsitsi marara;
mara ka rerei dou rago kalina igoe o goko.
Ma na ngoramu e maka dou saikesa i murina na
polo o tsavuginia na matamu.
- ⁴ Ma na liomu e rereidou vaga moa nina
kusudato a David,
kolua gamu liolio vaga moa ti kesa na toga gaqira
tako na mane vaumate ara tsauragini polia
na liomu.
- ⁵ Ma na tsutsumu kaira ara ka vaga moa ruka na
dia batso
ara ka mutsamutsa i laoqira na vulevule.
- ⁶ Igoe o vaga kesa na vungavunga i tana ara totu
danga na bulunagai sisigini dou.
Mi tana inau sauba kau ba totu poi tsau kalina
ke votumai na unikô
me ke nanga lê na rodona na bongi.

⁷ !Na vanga rerei dou nomoa na rereimu igoe
niqu udu;
me tagara goto sa tuputupu bau tana kokoram!

⁸ Igoe niqu aneane galugaluve ko dulikoluau,
mi kaita ka tsuna tania na Vungavunga Lebanon.
Ko tsuna mai tû i kelana na Vungavunga Amana,
ma na Vungavunga Senir ma na Vungavunga
Hermon,

i tana ara totu igira na laeone ma na kusi atsi.

⁹ Niqu udu galugaluve o resea na kosuqu.
Mi kalina au reia na matamu
ma na liolio o sagelia
me sekolia na papadaqu.

¹⁰ Nimu galuve e naua mau gini mage loki
sosongo,
igoe na kosuqu popono ma na tauqu.
Ma nimu galuve e dou liusia bâ na uaeni;
ma nimu sede e sigini dou liusigira bâ pipi na
papasa sisigini dou.

¹¹ Niqu udu galugaluve,
nimu goko e rorongo dou sosongo vaniau,
vaga moa na puina na bulumitsua
ma na tsetserena na miliki tana mangaqu;
ma na polomu ara sigini dou vaga moa na
siginina na gai ni Lebanon.

¹² Igoe na kosuqu popono ma niqu aneane,
igoe o vaga kesa na uta ara barapoliginia na vatu
me totu totongo,

me kesa na vuravura tabu e totu i laona.

¹³⁻¹⁴ Mi tana ara dato magobu dou na gai tsukat-
suka sui.

Visana na gai e gani dou na vuaqira,

mara visana ara sigini dou.
 Visana ara aqosiginia na sede sisigini dou,
 mara visana ara tsonia tana mutsa me gini pui
 dou.
 Visana ara aqosiginia na inilau mamarega lev-
 olevo,
 mara visana ara aqosiginia na bulunagai uruuru,
 me danga goto na vatana na ko sisigini dou.
 15 Igoe o vaga na vuravura na kô e lesoviginia na
 uta,
 ma na okookona na ko tatave,
 ma na masarina na kô e tsuna bâ tana Vun-
 gavunga ni Lebanon.

Na Daki

16 Ko mamata igoe na Guguri ni Vava.
 Migoe na Guguri ni Ata ko liuvia niqu uta;
 me ke gini tavosa bamai na vuruna dou niqu uta.
 Tamivania niqu udu ke mai tana nina uta
 me ke gania gana vuana gai puipui dou bâ.

5

Na Mane

¹ Igoe na kosuqu popono ma niqu aneane,
 inau au sage bâ nogo i laona niqu uta.
 Au angunikolugira nogo niqu omea sisingini dou;
 mau gania gaqu bulumitsua,
 mau inuvia gaqu uaeni ma gaqu miliki.

Na Alaala na Daki

Eo, kagamu gamu udu kamu ka mutsa ma kamu
 ka inu,
 poi tsau kalina kamu ka masu dou.

Na Vatinina Linge

Na Daki

² Mi kalina au maturu, ma na kosuqu e mamata
moa.
Mau bolea laka niqu udu e mai kidikidi i mat-
sapa.

Na Mane

Niqu udu, igoe na kosuqu popono, ma niqu
kulukulu,
ko sangavi vaniau na matsapa ma kau sage bâ.
Na lovaqu e porisinogoa na kolobu,
ma na lavo e tsavu poponoa na ivuqu.

Na Daki

³ Inau au tsoraliginogoa na poloqu,
?Ma na rongona gua kau sagelitugua?
Inau au vulimalenogoa na tuaqu.
?Ma na rongona gua ti kau bausitugua?

⁴ Niqu udu e tatangomai tana matsapa,
me gini pidi na kosuqu rongona aia e mai
varangi nogo.

⁵ Mau tû laka kau ba sangavi vania na matsapa
me ke sagemai.
Ma na sede tana limaqu e porisia na tatangolina
na matsapa.

⁶ Mau sangavia na matsapa vania niqu udu,
maia e vano kiki nogo.
Mau padavisua moa nina goko, me gini seko na
tobaqu.

Mau lave bamaia, mau tau goto ba tsodoa;
mau soâ, maia e tau goto kiki gokovisu vaniau.

⁷ Migira na mane matali baravatu ara tsodoau
kalina ara liu polia na verabau;
mara tangoliau mara labu bokaliau;
mara tsoraligia na poloqu tsavugotu.

⁸ Igamu na daki ni Jerusalem, kamu veke vaniau
laka ti vaga kamu tsodoa niqu udu
me sauba kamu tsarivania laka au gini maluku
sosongo na padangaoana.

Na Alaala na Daki

⁹ Igoe o uluvao laka liusigira na daki sui.
?Ko tsarivanigami laka nagua e tavosi i konina
nimu udu tanigira na mane sui tavosi?
?Ma nagua e gini tavosi i konina aia te o ngaoa
igami kami veke vanigo vaga ia?

Na Daki

¹⁰ E uluvao laka na rereina niqu udu me susuliga;
aia e dou liuliu bâ i laoqira na sangavulu na toga.

¹¹ Ma na ngorana e madao dou me angaanga
vaga moa na qolumila;
me sasala dou mate na ivuna,
me bau vaga moa na ivuna na kaokao.

¹² Mi kaira na matana ara ka maka dou vaga moa
na ivuna na kulukulu e leso sui me tutû
tana liligina ko tatave.

¹³ Ma na ngolana e vaga moa na uta i tana ara
totu dangna omea sisigni dou.
Ma na mangana e vaga moa na vulevule,

ma na mamagona e sigini dou vaga moa na sede.

¹⁴ Mi kaira na limana ara ka patsotso dou,
me moloa tana kakauna na ringi e totu na vatu
angaanga i laona,

ma na konina e madao dou vaga moa na livona
 na elepani
 ara baruginia na vanu bora angaanga loki
 matena.

¹⁵ Mi kaira na kakabana ara vaga moa ruka na
 tuguru ara aqosiginia na vanu sere,
 mara ka tukae bâ tana tuguta qolumila.
 Me rerei dou sosongo vaga moa na Vungavunga
 ni Lebanon,
 kolugira nina gai na sida katsi.

¹⁶ Me tangi dou rago nomoa nina goko
 me pipi na omea i konina au reingao sosongolia
 inau.
 Maia saikesa nogo na rereina niqu udu galu-
 galuve,
 igamu na daki ni Jerusalem.

6

Igira na Alaala na Daki

¹ Igoe o uluvao laka liusigira na daki sui.

?Laka iava vaga e vano nimu udu?

Ko tsarivanigami iava tana e liu bâ nimu udu,
 migami kami sangago na laveana.

Na Daki

² Niqu udu e vano nogo tana nina uta,
 i tana ara dato na gai sisigini dou.

Mi laona nogo nina uta aia e ba palagira nina
 sipi,
 me angunikolugira na vulevule.

³ Aia niqu mane nogo inau, minau nina daki nogo
 aia.

I levugaqira na vulevule aia e palagira nina sipi.

- Na Tsegenina Linge*
- Na Mane***
- ⁴ Niqu udu igoe o rereidou sosongo vaga moa na verabau ni Tirsa,
mo uluvao laka vaga moa na Jerusalem,
mi kalina au morosigo igoe e datokesa na mamagoqu
vaga moa ti kalina au morosia kesa na omea rereidou sosongo liuliu bâ.
- ⁵ Ko moroligi taniau igoe rongona na matamu ara bulesiau.
Na ivumu ara gavai vaga moa na alaala na naniqoti
ara tsipu lekaleka tsuna tana tetena ni Gilead.
- ⁶ Migira na livomu ara sere maka vaga moa na alaala na sipi
ara vasini moa tsagi malegira.
me tau goto nanga sa vidaqira;
mara totu dou sui saikesa.
- ⁷ Ma na ngoramu e maka dou rago i murina na polo o tsavuginia na matamu.
- ⁸ E dou moa ti vaga na taovia tsapakae ke tamanigira kara ono sangavulu na savana daki taovia,
ma kara alu sangavulu na savana lê,
me ke utu na tsokoraeaqira nina daki vaolu.
- ⁹ Minau, e kesa lelê moa na daki au galuve sosongolia,
maia e uluvao laka vaga moa na kulukulu.
Maia segeni lelê moa ngiti dalena daki na tinana maia e padaloki sosongolia bâ liusigira na dalena mane.
- Migira sui na daki vaolu ara morosia mara tsonikaea;

migira goto na daki taovia ma na savana lê na taovia tsapakae ara tsonikaea.

10 ?Asei vaga aia e maka vaga na marara tana matsaraka?

Aia e uluvao laka me maka dou sosongo na matana,

me toratora vaga moa na aso se na vula,

me gini datokesa na mamagoqu kalina au reia.

11 Minau au liu tsunamai i laoqira nogo na gai na gatsoga

na reiaqira na omea tsukatsuka vaolu i laona na poi,

ma na morosiana na rauqira vaolu na itai na uaeni,

ma na latseqira na gai mutsamutsa.

12 Ma na padaana niqu udu e dato susuliga i tobaqu inau

me naua mau gini pada laka au loki liuliu bâ i laoqira niqu tinoni.

Na Alaala na Daki

13 Baka daki ni Sulam ko visumai, ko visumai,
ma kami morosigo.

Na Daki

?Na rongona gua ti amu ngaoa laka kamu
morosiau inau
vaga moa ti au gavai i mataqira na tinoni?

Na Mane

1 !Niqu udu igoe, e uluvao laka rago na rereimu!

Na tuamu ara ka rereidou rago i laona gamu
porotua.

Ma na kakabamu ara ka paquru mara ka rereidou
vaga saikesa nogo na titinoni e katsua kesa na
mane e dona sosongo na katsu taoni omea
levo tana vatu.

² Ma na tsuruna na pepemu e vaga moa kesa na
bilo
e vô ke kora na uaeni i laona.

Ma na tobamu e vaga moa kesa na ivogo na uiti
ara inilau polipoliginia na vulevule.

³ Mi kaira na tsutsumu ara ka vaga moa ruka na
dia batso.

⁴ Ma na liomu e vaga moa na kusudato sere maka
dou.

Ma na matamu ara ka rerei vaga moa na
maomao
ligisana na matsapakapuna na verabau ni Hes-
bon.

Ma na isumu e rerei dou vaga moa na kusudato
ni Lebanon
aia e arokalea bâ i Damaskus.

⁵ Ma na lovamu e totu paladato vaga moa na
Vungavunga Karmel.

Ma na ivumu e sasala me bau angaanga,
ma na rereina e raqâ na matana tinoni atsa moa
ti na taovia tsapakae.

⁶ Igoe niqu udu o uluvao laka mo rerei dou
sosongo;
minau au galuve sosongoligo.

⁷ Igoe o dato goto dou vaga moa na gai na niu
ma na tsutsumu ara ka vaga moa na vuana.

⁸ Minau sauba kau datovia na niu ia,

ma kau pitsua na vuana.
 Ma na tsutsumu ara ka vaga moa na vunguna na vuana uaeni,
 ma na mamagomu e sigini dou vaga moa na vuruna na gaviga,
⁹ ma na mangamu e pui dou vaga moa na uaeni dou laka
 e taqetu tsavua na tutubena mangaqu ma na vivoqu.

Na Daki

¹⁰ Inau nina daki nogo aia, maia e padangao sosongoliau inau,
¹¹ Kiki niqu udu, ko mai ma ka ka vano
 ma ka totu sa tana vera tetelo ma ka ka maturu i tana.
¹² Ma ka mamata bongibongi ma ka ba morosigira
 ti kara tuturiga na dato igira na itai na uaeni,
 ma kara taporatsa nogo na latseqira,
 me ti kara latse goto igira na gai mutsamutsa.
 Mi tana nogo ti inau sauba kau sauwanigo niqu galuve.
¹³ Igoe niqu udu galugaluve, au tsakosaigira nogo
 danga na vuana gai mutsamutsa,
 mau mologira tana savuna matsapana ka valeda,
 gana igoe ko gania.
 Visana au pitsu idagira nogo, mara visana au
 vasini moa pitsugira.
 Mi kaita ka ka signia na vuruna na “mandrake,”
 aia e naua ka ka gini vaireingaogi.

8

¹ Kiki, ke dou sosongo ti vaga igoe na tasiyu
manana,

ma na tinaqu goto moa inau e tsutsugo.

Me ti ke vaga ia, mi kalina kau ba tsodogo i sautu
loki

me tau utu inau kau domigo, me ke tagara goto
ke kesa ke pada sa rongona.

² Ma kau adivanogo i valena tinaqu,

i tana igoe ko sasaniginiau na galuve.

Me sauba kau sauvanigo na uaeni

au lalokoluginia na papasa puipui,

gana ko inuvia.

³ Igoe o moloa na limamu mauli i vavana na
lovaqu,

ma na madoamu o kasoginiau.

⁴ Igamu na daki ni Jerusalem kamu vatsa vaniau
inau

laka sauba kamu tau goto adikae gokona na
vainaugi

poi kalina ke tsau segeni nina tagu.

Na Ononina Linge

Na Alaala na Daki

⁵?Asei daki vaga ia e maimai talu tana kaomate,
me kulakula kolunogoa nina udu?

Na Daki

Inau nogo au ba galisigo i vavana na gai na
gaviga,

i tana nauna nogo igoe o botsa.

⁶ Ko laka goto na ngaoana sa daki segeni, minau
segeni moa;
mo ko laka goto na kasoana sa daki segeni, inau
segeni moa.

Na galuve e susuliga vaga saikesa moa na mate;
ma na vaikiligi e susuliga vaga goto na mate.
Maia e botsadato vaga moa na lapina lake
me iru vaga moa na lake loki e vô mate.

⁷ Me tau goto tangomana na kô ke tsi matesia;
me tagara goto sa obo ke tangomana na
munuana.
Me ti vaga kesa ke tovoa na voliginiana na galuve
nina omea tatamani,
maia e utu saikesa ke tangomana, me sauba moa
kara peâ.

Na Tasina na Daki

⁸ I tugita tu tamanina kesa tasida vaolu,
ma na tsutuna ara ka tau vati tû moa.
?Ma nagua vaga sauba ka tu nauvania
kalina ke ngaoa sa mane na taugaana?

⁹ Ti vaga aia na tasida ke vaga na baravatu,
migita sauba ka logovania kesa na kusudato ma
ka inilauginia na siliva.

Me ti aia ke vaga na matsapakapu,
migita sauba ka dilaginia na pava ara aqosiginia
na gai na sida.

Na Daki

¹⁰ Inau na baravatu,
ma na tsutsuqu ara ka vaga ruka na kusudato.
Ma niqu udu e donagininogoa laka kalina inau
au totu kolua aia
me rago dou na tobaqu.

Na Mane

¹¹ Aia Solomon e tamanina kesa nina uta na uaeni tana nauna ara soaginia i Baal Hamon.

Migira ara ngaoa na aqo i laona nina uta na uaeni ia

e kilia kara tusuvania kesa toga na tavina siliva.

¹² E dou moa ti a Solomon ke aditamanina nina toga na tavina siliva,

migira na mane aqouta kara aditamaniqira ruka sangatu vaga na vovolina niqira aqo.

! Minau au tamanina kesa niqu uta na uaeni segeni!

¹³ Igoe niqu udu o totu nogo i laona na uta, minau au ngaoa kau rongomia na tatangina na liomu, migira goto gaqu duli ara pitugotoa kara rongo-mia kalina ko goko.

Na Daki

¹⁴ Kiki niqu udu, ko visumai tsaku, vaga moa na dia vaolu e ulo gaukuti mai tana kelaqira na vungavunga i tana ara dato na gai sisigini dou.

Ghari Bible

Ghari: Ghari Bible (Bible with Deuterocanon)

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ghari

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files
dated 3 May 2025

eb379363-fbdd-532b-81c1-eb5fe7aa36a9